

ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သဒ္ဓါနုသာရီနှင့်
ဓမ္မာနုသာရီအကြောင်း ဖြေကြားတော်မူခြင်း

တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ ရတနာဗိမာန်ကျောင်းတိုက် ဂဏဝါစက အရှင်သောဘိတ ထံမှ မေးလျှောက်ချက်ကို အောက်ပါ အတိုင်းတွေ့ရပါသည်။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ၄-ဩက္ကန္တသံယုတ်၊ စက္ခုသုတ်-စသည်၌ ‘အယံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါနုသာရီ ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တ နိယာမံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဓမ္မာနုသာရီ ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တ နိယာမံ’ - စသည်ဖြင့် သဒ္ဓါနုသာရီ၊ ဓမ္မာနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးကို ဟောတော်မူပါသည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူရာ၌ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ ဓမ္မာနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့၏ ထူးခြားကွဲပြားပုံကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိလိုပါသည်ဘုရား၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဆရာတော်မှ တပည့်တော်အား ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့၍ ဖြေကြားတော်မူပါရန် ရိသေ လေးစားစွာဖြင့် လျှောက်ထားပါသည် ဆရာတော်အရှင်မြတ် ဘုရား။

ထိုမေးခွန်းအတွက်ဖြေကြားရန် သံယုတ်ပါဠိစာအုပ်များနှင့် မြန်မာပြန်စာများကို လည်းကောင်း၊ ထိုပါဠိတို့၏အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာစာအုပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ယင်းဋီကာနှင့် နိဿယများကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် အချိန်တော်တော်ကြာအောင် တာဝန်လေးခဲ့ပါသည်။

စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဟာ၊ ကာယ၊ မန- စသော ရုပ်၊ နာမ်တို့ကို (မမြဲဆင်းရဲ အစိုးမရ)ဟု ယုံကြည်၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ရောက်သောသူကို ‘သဒ္ဓါနုသာရီယုံကြည်မှုသို့ အစဉ်လိုက်သောသူ’ ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထို သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာဘုံများသို့ မရောက်နိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့

မရောက်ဘဲ သေခြင်းမဖြစ်နိုင်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့စသည်ဖြင့် ထိုသံယုတ်ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြထားသော ကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဟု မှတ်ယူရပါသည်။

ထိုသို့ သောတာပတ္တိမဂ်ရောက်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဟု ယူသင့်ခြင်း၏အကြောင်းမှာ သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၊ တတိယအုပ် (နာ-၂၆၆) ၌ ‘တတော မုဒုတရောနိ သဒ္ဓါနုသာရိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ’ - စသည်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ဒုတိယအုပ် (နာ-၂၉၇၊ စာပိုဒ်နံပါတ် ၇၇၂)-စသည်၌ ‘သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရီ ဟောတိ’ - စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားသောကြောင့်ပင်တည်း။

ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း စက္ခု သောတ-စသည်ကို အနိစ္စ-စသည်ဖြင့် အထူး သိသောပညာဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်နေသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်းသိမှတ်ရန် ထင်ရှားပါသည်။ ထိုဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်က သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်ထက်ထူးမြတ်ကြောင်း ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာများ၌ ထင်ရှားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အနိစ္စ- စသည်ကို ဉာဏ်ထူးဖြင့်သိသူကို ဓမ္မာနုသာရီဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနိစ္စစသည်ကို ဉာဏ်ထူးဖြင့်မသိဘဲ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ လျက် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောက်သောသူကို သဒ္ဓါနုသာရီဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်ယူ သင့်ပါသည်။ ထိုသဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်အောက် ယုတ်ညံ့ကြောင်းကို သံယုတ်ပါဠိတော်၊ တတိယတွဲ (နာ-၁၇၆)၌ ‘တတော မုဒုတရေဟိ သောတာပန္နော ဟောတိ၊ တတော မုဒုတရေဟိ ဓမ္မာနုသာရီ ဟောတိ၊ တတော မုဒုတရေဟိ သဒ္ဓါနုသာရီ ဟောတိ’ - စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသော ပါဠိတော်အရ မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

အရှင်သောဘန၊ မဟာစည်ဆရာတော်။
(ညောင်ကန်မိုးဣန္ဒ တင်ပြသည်။)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန် (စတုတ္ထတွဲ) မှ ကောက်နုတ်ချက်

- ၇၇၁။ “ခုနစ်မျိုးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ရန် အကြောင်းဖြစ်၏”ဟု ဆိုခဲ့သောစကား၌
- (၁) သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၂) သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၃) ကာယ သက္ခီပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၄) ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၅) ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၆) ဒိဋ္ဌိပုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၇) ပညာဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ဤခုနစ်ပါးတို့သည် ခုနစ်မျိုးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ ထိုခုနစ်မျိုးသော

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ရန် ဤသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် အကြောင်းဖြစ်ပေ၏။

၇၇၂။ ချဲ့၍ပြရလျှင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အဓိမောက္ခအဖြစ်များလျက် လွန်ကဲသောသဒ္ဓါန္တေ ကိုရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ (ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက် သော) သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်ဖိုလ်ခဏ ခုနစ်ဌာနတို့၌ (ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါဖြင့်လွတ်မြောက်သော) သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။

၇၇၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဆင်းရဲ အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးခြင်း-ပဿဒ္ဓိအဖြစ်များလျက် လွန်ကဲသောသမာဓိန္တေကို ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် အလုံးစုံသော မဂ်ဖိုလ်ခဏ ရှစ်ဌာနတို့၌ (နာမကာယဖြင့်မျက်မှောက် ပြုသော) ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ အရူပဈာန်ကို ရောက်ပြီး၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပါမူကား (ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် လွတ်မြောက်သော) ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။

၇၇၄။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား အနတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်ပညာ အဖြစ်များလျက် လွန်ကဲသောပညိန္တေကိုရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ (ပညာသို့ အစဉ်လိုက်သော) ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ (အလယ်ပိုင်းဖိုလ်မဂ်) ခြောက်ချက်သော ဌာနတို့၌ (နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သည်၏အဆုံး အခြားမဲ့၌ရောက်သော) ဒိဋ္ဌိပုတ္တပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌ (ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သော) ပညာဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။

၇၇၅။ မှန်ပေ၏ “မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသောသူအား သဒ္ဓါန္တေသည် လွန်ကဲ၏။ သဒ္ဓါန္တေလွန်ကဲသောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရ၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်၏” ဟူသော စကားကို၎င်း၊ ထိုမှတစ်ပါး “မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသောသူအား သဒ္ဓါန္တေ သည်လွန်ကဲ၏။ သဒ္ဓါန္တေလွန်ကဲသောကြောင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြု (အပ်)၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏” ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၎င်း၊ ဟောတော်မူ (အပ်)၏။

၇၇၆။ ထိုမှတစ်ပါး ဟောထားသေးသည်မှာလည်း အောက်ပါအတိုင်းပင်တည်း-”ယုံကြည်လျက် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ တွေ့ထိရသော အရူပဈာန်တို့၏အခြားမဲ့၌ မျက်မှောက်ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ကာယသက္ခိမည်၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သည်၏အခြားမဲ့၌ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌိပုတ္တမည်၏။ ယုံကြည်လျက် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဈာန်အတွေ့ကို ရှေးဦးစွာ တွေ့၏။ ထိုမှနောက်၌ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ကာယသက္ခိ မည်၏။ ‘သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲတို့တည်း၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည် ချမ်းသာတည်း’ဟု ပညာဖြင့် သိအပ် မြင်အပ် ထင်ရှားသိအပ် မျက်မှောက်ပြုအပ် တွေ့ထိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌိပုတ္တမည်၏”။ ဤကား ပါဠိ။

၇၇၇။ ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ တစ်ပါးသောလေးပုဒ်တို့၌ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်၏။ တနည်းကား ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားဖြင့် (သစ္စာကိုသိခြင်းအား) လျော်စွာ သွား တတ်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါနုသာရီ မည်၏။ ထိုအတူ ပညာ

ဟုဆိုအပ်သော တရား သို့ အစဉ်လိုက်၏။ တနည်းကား ပညာဟူသော တရားဖြင့်လျော်စွာ သွားတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာနုသာရီမည်၏။ အရူပဈာန်နှင့် အရိယာမဂ်ဟူသော နှစ်ပါးသော အဖို့ဖြင့် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဥဘတော ဘာဂဝိမုတ္တ မည်၏။ သိလျက် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာဝိမုတ္တမည်၏ဟု ဤသို့သဒ္ဒါ၏ (ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း) အနက်ကို သိအပ်၏။

သမ္မသာနီဒယသုတ် တရားဆောင်ပုဒ်မှ ကောက်နုတ်ချက် ပုဂ္ဂိုလ်အပြားဟောခြင်း။

အခြားဂုဏ်ကား၊ ခုနစ်ပါး၊ ခွဲခြားပုဂ္ဂိုလ်မြတ်။

(၁) အရူပဈာန်၊ အခြေခံကာ၊ ရဟန္တာ၊ နှစ်ဖြာရုပ်နာမ်လွတ်။ ဥဘတောဘာဂ-ဝိမုတ္တ၊ ခေါ်ရ ထိုအရှင်မြတ်။

(၂) အခြားရဟန္တာ၊ အမည်မှာ၊ ပညာဝိမုတ်မှတ်။

(၃) သဒ္ဓါလွန်ကာ၊ စ-မဂ်မှာ၊ သဒ္ဓါနုသာရီ။

(၄) ပညာလွန်ကာ၊ စ-မဂ်မှာ၊ ဓမ္မာနုသာရီ။

(၅) သဒ္ဓါလွန်ကာ၊ လယ် ၆-ဌာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ်မှတ်။

(၆) ပညာလွန်ကာ၊ လယ် ၆-ဌာ၊ မှတ်ပါ ဒိဋ္ဌိပွတ်။

(၇) အရူပဈာန်၊ အခြေခံကာ၊ ၆-ဌာန၊ ကာယသက္ကိမှတ်။ ယင်းထက်ပိုလွန်၊ ဟောနိုင်ရန်၊ ဧကန်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဇောဓိ၊ သာလွန်ဘိ၊ မရှိဆုံးဖြတ်ပါ။